Deetman wilde geen parlementaire enquete misbruik

Dagblad Trouw | 1 mei 2016

Door Paul Ruiter, redacteur religie en filosofie

Over één ding zijn Guido Klabbers, voorzitter van Koepel Landelijk Overleg Kindermisbruik (KLOKK) en Annemie Knibbe, ex bestuurslid van KLOKK en inmiddels voorzitter van VrouwenPlatform Kerkelijk Kindermisbruik (VPKK) het eens. Wim Deetman zou hen onder druk gezet hebben hun eis voor een parlemntaire enquete te laten varen. Deetman, die het onderzoek naar misbruik in de katholieke kerk leidde, zou hen en andere bestuursleden hebben geïntimideerd, meldde radioprogramma 'Argos' zaterdag.

'We namen ons verlies en maakten een pijnlijke omslag'

Het verwijt dat KLOKK een 'politieke club' is geworden vindt Klabbers onterecht. De voorzitter stelt dat de organisatie heeft bereikt dat de kerk verantwoording aflegt over misbruik, en dat de politiek er blijvend op wordt gewezen dat het dossier haar verantwoordelijkheid blijft. "Dat doe je niet door te kwispelen. Dat zal iedereen beamen."

Klabbers erkent dat er binnen zijn bestuur verdeeldheid is geweest over de wijze waarop belangen behartigd worden, maar in de uitzending wordt volgens hem niet verteld dat het ook spaak liep in het bestuur 'doordat mensen hun afspraken niet nakwamen of doordat er een conflict was'.

De voorzitter zegt dat Deetman dreigde zich terug te trekken als er niet werd afgezien te pleiten voor een parlementaire enquête. Werd dat niet gedaan, zegt Klabbers, dan zouden verschillende processen zoals klachtenregelingen en hulpverlening op lossen schroeven zijn komen te staan. "Het is een pragmatische afweging geweest", reageert de voorzitter van KLOKK. "Wij hadden het idee dat haast geboden was om iets voor slachtoffers te bereiken. In je hart wilde je een parlementaire enquête, maar we namens ons verlies en maakten een pijnlijke omslag.

En niet alleen door mijn hand; daar moet je het samen over eens zijn."

Volgens Klabbers werden de de verhoudingen er "op pijnlijke wijze" door zichtbaar. "De kerk volgt de aanbevelingen van Deetman één op één op."
Waarom Deetman – volgens de betrokkenen – de eis van een parlementair onderzoek van tafel wilde, weet Klabbers niet. "De verklaring zou kunnen zijn dat hij mensen uit de wind wilde houden voor een dergelijk publiek verhoor." Voor de belangenbehartiging door KLOKK heeft het nieuws volgens de voorzitter geen gevolgen.

'Doorbreken van het zwijgen is doelbewust geblokkeerd'

De verdeeldheid binnen KLOKK kwam volgens ex-bestuurslid Annemie Knibbe door de invloed van Deetman. Alle beslissingen werden genomen tussen KLOKK-voorzitter Klabbers, Deetman, de Bisschoppenconferentie en de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR). Het proces van samenwerken werd binnen KLOKK volgens Knibbe verstoord doordat beslissingen elders werden gemomen. Niet de belangen van de slachtoffers, maar die van Deetman werden volgens Knibbe gediend

De huidige voorzitster van de belangenorganisatie VPKK nam naar eigen zeggen noodgedwongen afscheid van KLOKK nadat ze een vraag had gesteld over de besluitvorming. "Ik vond dat we daar een ontwikkelingsslag in moesten maken. Dat werd als 'vijandig' ervaren."

De bewering dat Deetman KLOKK onder druk zette om de eis van een parlementaite enquete te laten varen, is volgens Knibbe, ten tijde van het betreffende gesprek bestuurslid, pas de eerste 'onthulling'. Er is behoefte aan dat duideijk wordt gemaakt dat er dingen onder het tapijt zijn geschoven. Er is geen onafhankelijkheid geweest. Wat we als KLOKK hebben nagestreefd, het belang van erkenning en het doorbreken van het zwijgen, hebben we niet voor elkaar gekregen."

Volgens Knibbe is dat doorbreken van het zwijgen doelbewust geblokkeerd en verborgen door belanghebbenden uit de kerk. "Ik heb pastores gesproken die vertelden met ontslag te worden bedreigd."

Alsnog een parlemetaire enquete zou volgens Knibbe juist nu op zijn plaats zijn "om de geschiedenis van de afhandeling van zowel misbruik als mishandeling en de driehoeksrelatie KLOKK-Deetman-kerk te onderzoeken."